

Ministerstvo životního prostředí

Metodický pokyn

odboru ochrany ovzduší

**pro vypracování odborných posudků osobou autorizovanou podle
§ 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší**

Úvod

V souladu s ustanovením § 11 odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (dále jen „zákon č. 201/2012 Sb.“) k řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) a c) předloží žadatel odborný posudek zpracovaný autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. d). Není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu¹, předloží žadatel tento odborný posudek k řízení o vydání nebo změně povolení provozu. Povinnost předložení odborného posudku se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW a dále na řízení o změnách povolení provozu, při kterých nedochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, pokud se nejedná o řízení o stanovení technické podmínky provozu nahrazující specifický emisní limit.

Tento metodický pokyn je určen krajským úřadům, které se zabývají povolováním stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a kontrolou zpracovaných odborných posudků, které jsou součástí žádosti o vydání povolení provozu anebo závazného stanoviska u zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb.

Hlavním cílem vypracování odborných posudků je kvalifikovaně popsat zdroj znečišťování ovzduší, porovnat zdroj znečišťování ovzduší s požadavky legislativy v oblasti ochrany ovzduší, ve vztahu k technickým specifikům zdroje a specifikům jeho umístění navrhnout emisní limity a podmínky provozu zdroje, identifikovat možná rizika spojená s realizací zdroje a učinit závěr o vhodnosti jeho realizace.

Zpracovatel posudku – autorizovaná osoba

Zpracovatelem posudku podle § 11 odst. 8 zákona může být jen osoba, která je držitelem platné autorizace podle § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. vydané Ministerstvem životního prostředí (MŽP). Pro činnost zpracování odborného posudku se autorizace ke zpracování odborného posudku vydaná podle zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje za autorizaci podle § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb., tzn., že není třeba vydávat rozhodnutí o prodloužení autorizace. Seznam autorizovaných osob je uveden na webových stránkách MŽP.

Povinnost provozovatele předložit odborný posudek

Povinnost předložení odborného posudku má žadatel o vydání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a c) a povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. a vztahuje se na něj okamžikem:

¹ Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

- podání žádosti o vydání závazného stanoviska k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu²,
- podání žádosti o vydání závazného stanoviska ke stavbě a změně stavby stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu³,
- zahájení řízení o vydání nebo změně povolení provozu, není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu¹.

Řízením podle jiného právního předpisu je třeba rozumět především řízení územní a stavební podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stavební úřad nemůže bez vydání tohoto souhlasného závazného stanoviska vydat zejména územní rozhodnutí v řádném územním řízení (srov. § 86 odst. 2 písm. b) stavebního zákona) ve zjednodušeném územním řízení (srov. § 95 odst. 1 písm. c) stavebního zákona), popř. územní souhlas (srov. § 96 odst. 3 písm. b) stavebního zákona) nebo veřejnoprávní smlouvu o umístění stavby (srov. § 78a odst. 2 stavebního zákona) pro daný stacionární zdroj znečišťování ovzduší.

Povinnost předložení odborného posudku se dle § 11, odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb. nevztahuje (pokud se nejedná o řízení o stanovení technické podmínky provozu nahrazující specifický emisní limit) na:

- spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW,
- řízení o změnách povolení provozu, při kterých nedochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí.

Naplnění těchto podmínek pro výjimku z povinnosti předložit odborný posudek posuzuje primárně sám žadatel, má-li však krajský úřad po prvotním posouzení předmětu řízení za to, že tyto podmínky nejsou naplněny, vyzve žadatele k doplnění chybějící náležitosti jeho žádosti, neboť chybějící odborný posudek je možné považovat za vadu podání ve smyslu § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Provozovatelé první skupiny stacionárních zdrojů jsou od povinnosti předkládat odborný posudek na základě zákona osvobozeni, protože se jedná o menší stacionární zdroje s potenciálně nízkými emisemi a potenciálně nízkým vlivem na úroveň znečištění ovzduší. Povinnost předkládat autorizovaný posudek by byla navíc pro provozovatele těchto menších spalovacích stacionárních zdrojů neúměrnou administrativní a finanční zátěží.

Odborný posudek zpracovaný autorizovanou osobou je nutné v řízení o změně povolení provozu zdroje předkládat vždy, kdy půjde o řízení o stanovení technické podmínky

² Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

³ Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

provozu nahrazující specifický emisní limit, tedy stupně odsíření podle § 4 odstavce 6 zákona č. 201/2012 Sb., protože v těchto řízeních je nezbytné posoudit, zda na zdroji není možné specifického emisního limitu dosáhnout.

Obsahové náležitosti odborného posudku

Obsahové náležitosti odborného posudku jsou uvedeny v příloze č. 13 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (dále jen „vyhláška č. 415/2012 Sb.“). Při zpracování odborného posudku je vhodné dodržovat strukturu, která z této přílohy vyplývá. Následující text tohoto metodického pokynu z této struktury vychází. Jednotlivé popisné části kapitol doplňují a upřesňují obsahovou část o další informace, které je nutné při zpracování odborných posudků zohlednit.

Popis jednotlivých kapitol

1. Určení posudku a základní identifikační údaje

V této kapitole budou uvedeny údaje o zadavateli odborného posudku, údaje o zpracovateli odborného posudku - jméno a příjmení, adresa, IČ a datum zpracování. Součástí posudku by měla být kopie rozhodnutí o vydání autorizace, razítko autorizované osoby a podpis osoby oprávněné jednat za autorizovanou osobu.

Dále bude uveden účel zpracování odborného posudku ve smyslu § 11 odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb. Zpracovatel uvede, pro jaké řízení je odborný posudek zpracován (závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje, závazné stanovisko ke stavbě či změně stavby stacionárního zdroje, povolení či změna povolení provozu).

Součástí této kapitoly bude výčet všech stacionárních zdrojů, které jsou předmětem odborného posudku.

2. Obecné údaje

V této části bude uveden přehled všech podkladů, včetně legislativních předpisů, které byly pro zpracování odborného posudku použity: např. zákon č. 201/2012 Sb., vyhláška č. 415/2012 Sb., sdělení a příslušné metodické pokyny vydané MŽP, referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách – BAT (BREF)⁴, generální rozptylové studie kraje, imisní průměry (ČHMÚ), technická dokumentace, protokoly autorizovaného měření, souhrnná provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší, bezpečnostní listy přípravků, šetření na místě v případě stávajícího zdroje apod.

⁴ <http://www.ippc.cz/obsah/referencni-dokumenty/prehled-dokumentu-bref/>,
<http://www.ippc.cz/obsah/referencni-dokumenty/zavery-o-bat/>

Zpracovatel dále uvede identifikační údaje záměru: název stacionárního zdroje, adresa (včetně čísla parcel v katastrálním území, katastrální úřad, kraj), identifikace provozovatele zdroje/investora (jméno a příjmení, adresa, IČ), popis umístění stacionárního zdroje – vzdálenost od nejbližší obytné zástavby, mapa oblasti s vyznačeným záměrem, měřítkem a legendou.

3. Popis stacionárních zdrojů a jejich provozu

Tato kapitola zahrnuje podrobný popis stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou v provozovně nově pořizovány a stacionárních zdrojů, kterých se týkají jakékoliv změny (tzn. instalace zcela nových stacionárních zdrojů/modernizace/navýšení výrobní kapacity/navýšení projektované spotřeby surovin apod.), včetně popisu všech souvisejících technologií. Jedná se tedy o podrobný popis všech stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou předmětem odborného posudku, resp. správního řízení, k němuž je odborný posudek dokládán.

Pro přehlednost je vhodné do této kapitoly rovněž uvést výčet a stručný popis stávajících stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (uvedených i neuvedených v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb.) v téže provozovně.

Z odborného posudku musí být zcela zřejmé:

- které zdroje v provozovně již provozovány jsou (tyto zdroje není třeba podrobně popisovat, pokud se jich technologické změny nijak netýkají),
- u kterých zdrojů v provozovně dochází ke změnám a v čem tyto změny spočívají,
- které zdroje vznikají v provozovně nově.

V dalších částech odborného posudku lze hodnotit pouze ty stacionární zdroje, kterých se odborný posudek týká, resp. pro které je zpracováván.

Zpracovatel popíše výrobní program (předmět výroby), uvede údaj o provozu zdroje (počet provozních hodin za rok, směnnost provozu) a projektovanou výrobní kapacitu/výkon/spotřebu (liší se dle charakteru stacionárního zdroje přílohy č. 2 zákona č. 201/2012 Sb.).

Dále jsou uvedeny informace o všech látkách, které do procesu vstupují, včetně projektovaných spotřeb a vlastností těchto látek. V případě projektované spotřeby se jedná o maximální množství, které může být zdrojem využito za kalendářní rok, pro které je zdroj naprojektován (nejedná se o reálné spotřeby). U zdrojů, které nakládají s těkavými organickými látkami, zpracovatel provede klasifikaci těchto látek dle § 21 vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Dále je nutné popsat technologický proces a technické parametry stacionárních zdrojů (výrobce, typ, funkci, výkon, příkon, kapacitu, provozní hodiny apod.).

Je-li odborný posudek zpracováván pro spalovací zdroj (nebo více spalovacích zdrojů), jsou součástí jeho popisu tyto údaje: výrobce, typ, jmenovitý tepelný příkon, používané palivo, charakteristiky týkající se uvažovaného paliva, optimálně jako minimální a maximální hodnoty těchto parametrů (např. množství paliva, obsah popelovin, obsah síry, výhřevnost, skupenství, maximální vlhkost paliva doporučenou výrobcem zařízení a minimální a maximální hodnoty těchto parametrů u paliv, které budou v daném spalovacím zdroji spalovány). Dále je uvedeno porovnání s parametry uvedenými v příloze č. 3 k vyhlášce č. 415/2012 Sb.

Do popisu vzduchotechniky zpracovatel uvede, zda se odpadní látky uvolňují přímo do ovzduší či jsou svedeny na technologii ke snižování emisí, dále uvede charakteristiku výdechů (umístění, počet, výška, rychlost odsávané vzdušiny, stavové podmínky apod.). V této části je rovněž uveden podrobný popis technologií ke snižování emisí. Dále je uveden způsob zajištění garantované účinnosti odlučovačů (např. u čištění odpadního plynu aktivním uhlím – způsob a interval výměny sorbentu, regenerace atd.) a způsob nakládání s odloučeným materiálem.

Posudek musí být doplněn schématickým nákresem areálu (opatřen legendou) s vyznačením umístění jednotlivých stacionárních zdrojů, jednotlivých výdechů (včetně jejich počtu) a měřicích míst. Vhodné je dále předložit fotodokumentaci areálu a stacionárních zdrojů. Schéma stacionárních zdrojů je naprosto nezbytné zejména tam, kde je provozovaných zdrojů více a kde lze potenciálně aplikovat sčítací pravidla podle § 4 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb. nebo kde jsou instalovány odlučovače a prováděno autorizované měření.

Na základě § 4 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb. zpracovatel provede součet jmenovitých tepelných příkonů spalovacích stacionárních zdrojů nebo projektovaných kapacit jiných stacionárních zdrojů, s využitím sčítacích pravidel uvedených v Metodickém pokynu ke sčítání stacionárních zdrojů⁵. Takto zjištěný celkový jmenovitý tepelný příkon spalovacích stacionárních zdrojů a projektovaná kapacita ostatních stacionárních zdrojů jsou rozhodující pro určení, zda a do jaké položky v příloze č. 2 budou stacionární zdroje zařazeny.

U zdrojů spadajících do působnosti referenčních dokumentů budou použité technologie porovnány s nejlepšími dostupnými technikami (referenční dokumenty o BAT, Závěry o BAT). U ostatních stacionárních zdrojů bude navržené technické řešení porovnáno s nejlepším běžně dostupným technickým řešením, případně s obdobnými již provozovanými technologiemi.

V případě, že se v provozovně nachází více stacionárních zdrojů stejného kódu v příloze č. 2 (případně stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší zařaditelných pod stejný kód) a není navrhována aplikace sčítacího pravidla, zpracovatel daný postup zdůvodní.

Dle výše uvedených informací zpracovatel navrhne zařazení stacionárního zdroje dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb.

⁵ Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „ ke sčítání jmenovitých tepelných příkonů spalovacích stacionárních zdrojů a projektovaných kapacit jiných stacionárních zdrojů a k jejich zařazování podle zákona o ochraně ovzduší“

4. Emisní charakteristika stacionárního zdroje

V této kapitole budou uvedeny všechny znečišťující látky, které budou emitovány z jednotlivých stacionárních zdrojů, včetně emisí látek obtěžujících zápachem a fugitivních emisí a také používané suroviny, které mohou ovlivnit charakter emisí (např. fugitivní emise z deponií sypkých materiálů nebo nakládání s nimi, látky problematické z hlediska emisí zápachu apod.).

Pokud se jedná o změnu stávajícího záměru jako je např. rozšíření výroby, změna technologie apod., je současný stav emisí znečišťujících látek uvolněných ze stávajících stacionárních zdrojů srovnán s výhledovým stavem (tzn. emise vzniklé realizací nově plánovaných změn, včetně emisí současných). Emise znečišťujících látek uvolněné z jednotlivých stacionárních zdrojů budou uvedeny v přehledné tabulce, ze které bude zřejmé, jaká nastane změna množství emisí oproti původnímu stavu. Obdobná shrnující tabulka bude rovněž uvedena pro současný a plánovaný stav emisí uvolněných v rámci celé provozovny.

Pro výpočet výchozího stavu emisí znečišťujících látek uvolněných z daného stacionárního zdroje se použijí výsledné hodnoty naměřených emisí (přílohou kopie měřicího protokolu), případně hodnoty emisí z referenčních stacionárních zdrojů obdobné technologie, pokud nejsou k dispozici výsledky autorizovaného měření. V případě, že se jedná o emise ze stacionárního zdroje, které není možné zjistit měřením, použijí se k jejich odhadu emisní faktory. Emisní údaje musí být uvedeny při plném zatížení zdroje i při běžném provozu v případě, že mezi nimi může být rozdíl.

Pro výpočet maximálního množství emisí za rok jsou určující hodnoty příslušných emisních limitů platných pro jednotlivé stacionární zdroje nebo specifické emisní limity navržené zpracovatelem posudku, projektovaný počet provozních hodin (povolený počet hodin) a projektovaný výkon odsávání či objemový tok spalin (hodnota maximálního objemového průtoku vzdušiny). Výjimku tvoří ostatní stacionární zdroje, které nelze zařadit pod kódy 1.1. – 10. Přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., kdy výpočet ročního hmotnostního toku znečišťujících látek stanovuje zákon pod přílohou č. 2. Při výpočtu ročního hmotnostního toku znečišťujících se vychází z emisního limitu (nejvyššího možného množství emisí, které může být stacionárním zdrojem do ovzduší vypouštěno) a projektovaných parametrů: projektovaného průtoku odpadního plynu a projektovaného počtu provozních hodin. Jelikož pro tento okruh stacionárních zdrojů nejsou stanoveny specifické emisní limity, vychází se z obecných emisních limitů podle přílohy č. 9 vyhlášky č. 415/2012 Sb. Výsledné hodnoty budou použity pro účely zařazování stacionárního zdroje do přílohy č. 2 v případech, kdy je vyloučena kategorizace pod jiným kódem přílohy č. 2 než kategorie kódu 11.X.

U stacionárních zdrojů se stanovenými emisními faktory v aktuálním Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují emisní faktory⁶, se pro výpočet emisí může postupovat podle tohoto sdělení, zejména v případě, že jinak postupovat nelze (např. v případě plošných

⁶ Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují emisní faktory podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší“

zdrojů a také tam, kde chybí spolehlivé emisní údaje z referenčních měření nebo garantované emisní hodnoty).

Pro výpočet celkového množství emisí amoniaku pro účely zařazení stacionárního zdroje pod kód 8. (chovy hospodářských zvířat) dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., se použijí údaje o projektovaných kapacitách jednotlivých stájí a emisní faktory stanovené v Metodickém pokynu k zařazování chovů hospodářských zvířat⁷.

Pro výpočet emisí těkavých organických látek se postupuje dle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší ke stanovení roční hmotnostní bilance těkavých organických látek⁸.

U stacionárních zdrojů emitujících fugitivní emise, u kterých není technicky možné zjistit skutečnou úroveň znečišťování, zpracovatel zváží významnost zdroje z hlediska předpokládaného množství těchto emisí (např. na základě porovnání zdroje s emisní charakteristikou referenčních zdrojů a obdobných provozovaných technologií či garantovaných hodnot emisí uváděných výrobcem apod.) a případně navrhne technické podmínky provozu eliminující tyto emise. Současně navrhne způsob výpočtu emisí pro daný zdroj, tj. z jakých parametrů je možné při výpočtu vycházet.

Následuje porovnání navrhovaného technického řešení a emisních parametrů s požadavky stanovenými zákonem č. 201/2012 Sb. a vyhláškou č. 415/2012 Sb. Je nutno rovněž zhodnotit plnění technických podmínek provozu stanovených vyhláškou č. 415/2012 Sb., zvláště pozornost je nutno věnovat emisním limitům a podmínkám provozu stacionárních zdrojů, které v této vyhlášce nejsou upraveny.

U stacionárních zdrojů spadajících do působnosti referenčních dokumentů o BAT budou hodnoty předpokládaných emisí porovnány s úrovněmi emisí nejlepších dostupných technik, případně s nejlepším běžně dostupným technickým řešením či obdobnými provozovanými technologiemi (pokud stacionární zdroj nespadá do působnosti referenčních dokumentů). Pokud na území, kde je stacionární zdroj umístěn, dochází k překračování imisních limitů, měl by posuzovaný stacionární zdroj plnit nejlepší dostupné technické řešení.

V případě, že je emisní limit dosahován úpravou technologického řízení výrobního procesu nebo použitím technologie ke snižování emisí, navrhne zpracovatel kontinuální monitoring vhodného provozního parametru a jeho číselné vyjádření, dokládající za všech okolností plnění emisního limitu, včetně způsobu a frekvence kalibrace měřidla (v souladu s příslušnými technickými normami, jsou-li k dispozici) a popis způsobu nepřetržitého zaznamenávání naměřených hodnot. Je nutno popsat odběrové místo pro měření emisí, zvláště z pohledu relevantních norem, a zdali je toto měřicí místo z pohledu těchto norem vyhovující. Pokud není měřicí místo ještě určeno, měl by zpracovatel posudku navrhnout jeho umístění tak, aby vyhovovalo dotčeným normám (zejm. ČSN ISO 10780). Vhodné je rovněž uvést jeho náskres.

⁷ Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů“

⁸ Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „ke stanovení roční hmotnostní bilance těkavých organických látek podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší“

5. Zhodnocení úrovně znečištění ovzduší v lokalitě

V této kapitole zpracovatel zhodnotí vývoj úrovně znečištění ovzduší v předmětné lokalitě relevantními znečišťujícími látkami, uvede popis aktuálního stavu kvality ovzduší a popis stavu ovzduší po realizaci záměru. Pro zhodnocení úrovně znečištění v dotčené lokalitě jsou použity hodnoty imisních koncentrací naměřených na nejbližší stanici imisního monitoringu a klouzavé pětileté průměry imisních koncentrací všech dotčených znečišťujících látek publikované na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu⁹ a dále je uveden komentář k plnění imisních limitů v současné době. Pokud je k dispozici rozptylová studie, je vyhodnocen příspěvek imisních koncentrací znečišťujících látek z nového zdroje v součtu se stávající úrovní znečištění.

V případě, že se v blízkosti záměru vyskytují další zdroje znečišťování ovzduší, které mají vliv na předmětnou lokalitu, porovná zpracovatel vliv záměru s vlivem těchto stacionárních zdrojů (zhodnotí případnou kumulaci).

Zpracovatel rovněž provede zhodnocení plnění opatření stanovených v Programu zlepšování kvality ovzduší (PZKO) dotčené oblasti. U zdrojů, u kterých byl v PZKO významný imisní příspěvek, vyhodnotí možnost snížení emisí dle opatření navržených v kapitole E dotčeného PZKO, zvláště je nutno zohlednit opatření uvedená pod kódem B (snížení vlivu stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší).

6. Závěr a doporučení podmínek provozu

V této kapitole zpracovatel učiní závěr o vhodnosti posuzovaného záměru, realizaci záměru doporučí, případně nedoporučí a uvede důvody.

Navrhne emisní limity a podmínky provozu, případně způsob ověřování plnění podmínek provozu. Návrh emisních limitů a podmínek provozu vychází z použití nejlepších dostupných technik s ohledem na konkrétní umístění zdroje, z opatření uvedených v Programech zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění ovzduší v dané lokalitě.

Při navrhování podmínek provozu stacionárních zdrojů nespádajících do režimu zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, lze také využít výstupy studie obsahující popis nejlepších dostupných technik u stacionárních zdrojů nespádajících pod BREF a zkušenosti s jejich aplikací, které jsou dostupné na stránkách MŽP¹⁰.

U stacionárních zdrojů s povinností zpracovat provozní řád dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., zpracovatel navrhne opatření vhodná pro zahrnutí do provozního řádu, zejména do částí 20. a 21. náležitostí provozního řádu přílohy č. 12 vyhlášky č. 415/2012 Sb. (tedy opatření proti prašnosti a zápachu).

⁹ http://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html

¹⁰ http://www.mzp.cz/cz/techniky_u_stacionarnich_zdroju_vystup_projektu

Zpracovatel shrne všechna případná rizika s ohledem na množství a charakter emisí znečišťujících látek, na kvalitu ovzduší v dotčené oblasti a na vzdálenost od obytné zástavby. V závěru je nutné zhodnotit rizika přímého působení stacionárního zdroje zápachem a prašností a navrhnout podmínky provozu k eliminaci těchto rizik tak, aby nedocházelo k obtěžování obyvatelstva. Tato opatření mohou být jak technologická, tak provozní. V případě, že je řádný provoz některých takových technologických opatření možné vynutit pomocí emisního limitu na tuhé znečišťující látky, těkavé organické látky, pachové látky či jiného emisního limitu, navrhne zpracovatel takový emisní limit, který je splnitelný pouze při správném provádění takového opatření (tedy bude plnit regulační funkci).

V závěru je dále nutné garantovat splnění specifických emisních limitů a technických podmínek provozu dle prováděcích předpisů, případně navrhnout další specifické emisní limity a podmínky provozu v zákoně a vyhlášce přímo neuvedené a vhodné technologie ke snižování emisí. Zvláštní pozornost je nutno věnovat emisním limitům a podmínkám provozu stacionárních zdrojů, které nejsou upraveny ve vyhlášce č. 415/2012 Sb. Rovněž by měly být uvedeny podmínky provádění činností a provozu technologií souvisejících s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje. Emisní limity navrhované nad rámec emisní vyhlášky by měly vždy plnit regulační funkci, tzn., že by měly být splnitelné pouze při provádění sekundárních či primárních opatření ke snižování emisí znečišťujících látek, pro které je emisní limit navrhován.

Zpracovatel při návrhu podmínek provozu zohlední opatření uvedená v Programech zlepšování kvality ovzduší, učiní závěr ohledně splnění požadavků vyplývajících z těchto programů a navrhne případná opatření k jejich naplnění.

Nejčastější chyby, kterých se zpracovatelé dopouštějí, jsou následující:

- Nejsou jasně vymezené zdroje, kterých se posudek týká.
- Nejsou uvedeny přesné klasifikace zdrojů, chybí zařazení dle přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb.
- Není uvedeno schéma zdrojů a jejich umístění v rámci provozovny včetně umístění výduchu z těchto zdrojů, tyto informace jsou při aplikaci sčítacího pravidla dle § 4 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb. zásadní.
- Chybí bližší popis měřicího místa včetně jeho nákresu.
- Chybí výčet všech látek vstupujících do procesu, zejména látek s nebezpečnými vlastnostmi¹¹.
- Chybí výčet všech znečišťujících látek uvolňovaných ze stacionárního zdroje.
- Chybí návrh specifických emisních limitů pro znečišťující látky emitované ze zdrojů, pro které v prováděcím předpise není specifický emisní limit stanoven, případně odůvodnění, proč zpracovatel tento emisní limit nenavrhl.
- Chybí zhodnocení plnění technických podmínek provozu stanovených vyhláškou č. 415/2012 Sb. a emisních limitů, které jsou vyhláškou stanoveny ke konkrétnímu

¹¹ Klasifikace nebezpečných vlastností látek – rizikové a bezpečnostní věty (věty R a S)

datu v budoucnosti a které vstoupí v platnost pro posuzovaný zdroj během jeho předpokládané životnosti.

- Chybí porovnání parametrů používaných paliv s parametry uvedenými v příloze č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb.
- Chybí návržení dodatečných podmínek provozu s ohledem na množství a charakter emisí znečišťujících látek, na kvalitu ovzduší v dotčené oblasti a na vzdálenost od obytné zástavby.
- Chybí zhodnocení vlivu stacionárního zdroje na bezprostřední okolí z pohledu zápachu, případně prašnosti a návrhy příslušných opatření.
- Chybí zhodnocení z hlediska plnění opatření uvedených v dotčených PZKO.
- Chybí závěrečné zhodnocení a doporučení, nutno učinit závěr pro rozhodnutí krajského úřadu.
- Odborný posudek obsahuje pouhý opis částí zákona č. 201/2012 Sb. a vyhlášky č. 415/2012 Sb., aniž by bylo jakkoliv zhodnoceno splnění požadavků stanovených legislativou v oblasti ochrany ovzduší, a aniž by byla zhodnocena vhodnost umístění zdroje.
- Odborný posudek neobsahuje srovnání hodnoceného zdroje s nejlepšími dostupnými technikami dle referenčních dokumentů (závěrů o BAT).

Pokud k řízení o vydání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a c), případně k řízení o vydání nebo změně povolení provozu (není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu – např. stavební zákon), je předložen odborný posudek, ve kterém výše uvedené náležitosti odborného posudku chybí, nebo je odborný posudek v rozporu s výše uvedenými požadavky, je příslušný krajský úřad oprávněn po zhodnocení odborného posudku předloženého zpracovatelem a posouzení závažnosti jeho jednotlivých nedostatků vyžádat od zpracovatele přepracování nebo doplnění.

Jestliže zpracovatel odborného posudku závažně nebo opakovaně poruší povinnosti při výkonu této činnosti, zkreslí nebo uvede nesprávné údaje a nedodržuje metody a postupy činnosti uvedené v rozhodnutí o autorizaci, může MŽP podle § 33 odst. 3 písm. a) odebrat autorizaci pro zpracování odborného posudku. Dle § 33 odst. 4 může MŽP dále odebrat autorizaci v případě, že dojde k podstatné změně podmínek, za kterých bylo rozhodnutí o autorizaci vydáno. Výkon autorizovaných činností kontroluje a odebrání autorizace podle § 33 odst. 3 a 4 navrhuje Ministerstvu životního prostředí Česká inspekce životního prostředí.

Bc. Kurt Dědič

ředitel odboru ochrany ovzduší

vz. Ing. Jakub Achrer v.r.

vedoucí oddělení technologických zdrojů
a zástupce ředitele odboru ochrany ovzduší

Vybrané metodické pokyny odboru ochrany ovzduší/MŽP

- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „ke sčítání jmenovitých tepelných příkonů spalovacích stacionárních zdrojů a projektovaných kapacit jiných stacionárních zdrojů a k jejich zařazování podle zákona o ochraně ovzduší“
- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů“
- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „ke stanovení roční hmotnostní bilance těkavých organických látek podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší“
- Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují emisní faktory podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší“
- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší MŽP „ke způsobu stanovení specifických emisních limitů pro stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad společně s palivem, jiné než spalovny odpadu a cementářské pece“
- Metodický pokyn MŽP „ke schvalování provozu bioplynových stanic a stanovování závazných podmínek provozu z hlediska ochrany životního prostředí“